

Posudek na bakalářskou práci Lenky Laubové „Lesbické rodiny v kontextu české společnosti“

Bakalářská práce Lenky Laubové je věnována velmi diskutovanému a kontroverznímu tématu lesbických rodin a jejich společenské akcepce. Autorka bohužel nemohla realizovat terénní výzkum lesbických rodin, neboť jeho realizace je mimořádně komplikovaná, a to zejména z hlediska získávání respondentů a jejich důvěry. Rozhodla se proto věnovat teoretickou část shrnutí dosavadních výzkumů na toto téma a část praktickou zaměřila na výzkum postojů studentů oboru sociální práce na FF UK.

Teoretická část práce začíná oddílem věnovaným genderovým stereotypům a jejich vztahu k chápání lesbických párů. Oddíl je napsán v souladu se současným diskurzem převládajícím v prostředí genderových studií, avšak bohužel také přejímá všechny jeho nedostatky. Autorka se zde pouští ne zcela šťastně do velmi komplikované genderové tematiky, a to s poněkud nejasnými důsledky pro vlastní témata práce.

Oddíl druhý je věnován vztahu lesbických žen k mateřství a autorka se zde podává mimo jiné praktický přehled možností vzniku lesbických rodin. Navazující oddíl třetí se zabývá výzkumy dětí vychovávaných v jednotlivých typech lesbických rodin. Oddíl čtvrtý popisuje vybrané aspekty fungování lesbických rodin. Tyto tři části lze hodnotit jako velmi kvalitní a prakticky zaměřené uvedení do tematiky lesbického rodičovství.

V oddílu pátém je pak prezentován autorčin originální výzkum věnovaný postojům k rodičovství homosexuálních párů. Výzkum je pochopitelně limitován tím, že zkoumá postoje k tématu, které většina respondentů zná pouze z druhé ruky či vůbec. Z toho důvodu samozřejmě výzkum vypovídá v podstatě pouze o postojích a nikoliv o tématu samotném. To není samo o sobě závada, ale patrně by bylo vhodné vložit do práce i kapitolu týkající se struktury a měření postojů.

Dalším nedostatkem výzkumu je fakt, že autorka se v otázkách neptá na lesbické, nýbrž na homosexuální rodičovství. Autorka sice může mít důvody předpokládat, že v tom fakticky není rozdíl, avšak výzkumy ukazují, že pod pojmem homosexualita si respondenti představují především mužskou homosexualitu. Postoje k mužské a ženské homosexualitě se ovšem často výrazně liší a v případě, že se jedná o otázky rodičovství, tak lze očekávat rozdíl spíše výraznější.

V hypotézách pak autorka odhaduje odpovědi v jejím výzkumném souboru. Tyto odhady se ale výrazně liší od výsledků, které jsou běžně zjišťovány v populačních průzkumech na toto téma. Autorka však tuto skutečnost vůbec nereflexuje, ani svoje odhady v hypotézách neopírá o analýzu faktorů ovlivňujících postoje v této oblasti. Tyto nedostatky při tvorbě hypotéz a samotného výzkumu bohužel poněkud zastiňují celkově dobrý dojem z práce. Hlavní pozitivem práce jsou kapitoly věnované přímo tématu lesbických rodin. Autorka v nich ukázala dobře zvládnutou práci s 29 prameny, z nichž šest bylo v angličtině.

Otázka k diskusi při obhajobě: Jaké faktory ovlivňují postoje k homosexualitě a čím se zvolený soubor liší od standardní populace?

Závěr: Posuzovaná práce představuje zajímavé uvedení do tematiky lesbických rodin, avšak má některé dílčí nedostatky zejména ve výzkumné části. Práci doporučuji k obhajobě a navrhuji klasifikovat velmi dobře.